І чужому научайтесь, Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIX. Ч. 129. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 12-го ЛИПНЯ 1972 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JULY 12, 1972 No.129. VOL. LXXIX.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 11 липня 1972

ПІД ЧАС КРУГОСВІТНЬОЇ МАНДРІВКИ посланник президента Ричарда Ніксона Джон Коннелі в більшості відвіданих країн підкреслював, що вже закінчується період американської допомоги світові та одночасно й певна провідна роля ЗСА в світі. Надалі ЗСА будуть меншою мірою допомагати лише тим країнам, які виявлятимуть прогрес у розбудові власного економічного життя. Дж. Коннелі відвідав 17 країн, між ними й деякі країни совєтського бльоку. Посланник Президента всюди наголошував, що ЗСА були й будуть стояти за правом кожного народу на власний розвиток і життя.

УПРАВЛІННЯ ПАРКАМИ І ПЛЯЖАМИ у Нюйоркському стейті і в сусідніх, як Ню Джерзі та Коннектикат, попідвищувало ціни на вступ до пляж або на паркування, але так, що місцеві жителі платять менше, чим приїжджі. У деяких місцевостях окремі пляжі закриті для „чужинців", себто для приїжджих, як Спрінґ Лейк у Ню Джерзі, або Тобей Біч. Проти таких заходів починають протестувати люди з інших стейтів і з самого Ню Йорку.

У РАЙОНІ ТАЙМС СКВЕРУ - ЛІНКОЛЬН ЦЕНТРУ в Ню Йорку прорвались рури водопроводу, і вода затопила великі дільниці та пошкодила телефонічний зв'язок, у тому й різних пресових аґенцій. У понеділок вранці майже всі телефонічні лінії були відремонтовані. Між потерпілими від дводенного „потопу" була також совєтська пресова аґенція ТАСС.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖОН ЛІНДЗІ вважає, що в Ню Йорку треба завести суворішу, ніж тепер, контролю над виробництвом і продажом ручної вогнепальної зброї. Він внесе на розгляд міської ради законопроєкт, за яким будуть суворо контролювати не лише посідання ручної вогнепальної зброї, але й виробництво та поширення. Цілком заборонено буде випускати чи продавати в Ню Йорку дешеву ручну зброю, продуценти зброї будуть змушені звертатись по ліцензію - дозвіл до поліції.

БІЛЯ РОСІЙСЬКОЇ ФАРМИ РОА покінчив життя самогубством 19-літній Анатоль Александрович, який раніше мав багато непорозумінь з поліцією. Коли батьків не було вдома, він почав стріляти в помешканні з рушниці, пробив кулями стіни, годинник тощо, а останню пустив собі в голову. Причини такої його поведінки невідомі.

ПАПА ПАВЛО УІ, промовляючи в неділю 9 липня до невеликої групи прочан у Ватикані, звернувся зі закликом до обох воюючих сторін у В'єтнамі докласти всіх зусиль для того, щоб закінчити війну і виявити „розум і великодушність у тому, щоб поставити людське життя і гідність понад всі інші інтереси". Згадуючи про важкі страждання в'єтнамського народу, Папа закликав обидві сторони виявити „відвагу до миру" під час мирових переговорів, що мають відновитися цього тижня в Парижі. В політичних колах сподівалися, що справа В'єтнаму буде заторкнена Папою також під час авдієнції в нього державного секретаря ЗСА Роджерса, перед від'їздом останнього у вівторок 11 липня до Вашинґтону.

ПРЕМ'ЄР КОМУНІСТИЧНОГО КИТАЮ Чжоу Ен-лай, промовляючи в неділю 9 липня на прийнятті в честь Абдула Фатаґа Ізмаїла, генерального секретаря Південноєменського Національного Визвольного Фронту, підкреслив, що більшість світової опінії, включно із громадською опінією ЗСА вимагає, щоб ЗСА закінчили війну у В'єтнамі шляхом „серйозних переговорів". Чжоу Ен-лай ствердив при цьому, що в'єтнамського народу не можна застрашити бомбардуванням і заміновуванням портів.

ФІЛІППІНСЬКИЙ ПРЕЗИДЕНТ ФЕРДІНАНД Е. МАРКОС наказав започаткувати широку офензиву проти філіппінських партизанів, які протягом кількох днів облягають перехоплений військом і поліцією північнокорейський корабель, який віз зброю й амуніцію для комуністичної підпільної „Нової Народної Армії". До бою з наступаючими на корабель партизанами вислано літаки і з'єднання армії та фльоти. Облягають корабель яких двісті озброєних партизанів з „народної армії" і 800 їхніх симпатиків.

НА ОСТРОВІ БРІОНІ В ЮГОСЛАВІЇ відбулася в неділю 9 липня ц. р. конференція між президентом Тітом і прибулим з відвідинами державним секретарем ЗСА Вільямом П. Роджерсом. Під час конференції заторкували питання зв'язані з конфліктом на Близькому Сході і війною у В'єтнамі. Була також обговорювана справа пожвавлення американських - юґославських взаємин і зокрема збільшення економічної підтримки ЗСА для Юґославії. Досі, починаючи від 1948 року, ЗСА дали Юґославії мілітарної і економічної допомоги на суму два більйони долярів. Останніми днями признано Юґославії позичку в сумі 40 мільйонів долярів на закуп сільсько - господарських продуктів. З Юґославії Роджерс виїхав до Риму для відбуття розмов з італійським урядом у понеділок 10 липня і відвідин Папи Павла УІ у вівторок 11 липня.

Проф. Любомир Винар очолив Славістичну і Східньо-Европейську Секцію АЛА

Чикаґо (І. С.) — Від 25 до 29 червня відбувалася тут 91 річна конвенція Американської Бібліотечної Асоціяції, що начислює біля 20 тисяч членів. Головою Славістичної і Східньо - Европейської Секції, яка охоплює понад 500 членів, став д-р. Любомир Винар, професор Кентського Стейтового Університету і директор Наукового Центру етнічних студій в К-СУ. Секретарем секції обрано мґра Стена Гуменюка зі Західнього Іллінойського Університету. Новий голова покликав до життя 3 комісії: Комісію дослідів східньо-европейських публікацій в ЗСА, Комісію для узгіднення клясифікації Конґресової Бібліотеки відносно слов'янських і східньо - европейських публікацій. Ця остання комісія буде намагатися змінити перестарілу клясифікацію Л.С. в якій необ'єктивно трактується східньо-европейські країни. Також вибрано нового голову для комісії для впровадження славістичних дисциплін в бібліотечних школах. Її очолив проф. д-р Іван Калдор. В офіційній програмі Секції виступили з доповідями два бувші декани і професори бібліотечних шкіл — д-р Джесі Шіра і д-р Богдан Винар. Рямкова тема доповідей: „Бібліотечне навчання в Совєтському Союзі у порівнянні до навчання в Америці". Беручи до уваги, що АЛА є надзвичайно впливовою організацією в американських професійних і академічних кругах — треба сподіватися, що Славістична Східньо - европейська Секція розвине тепер жваву діяльність.

СЕНАТОР МЕКҐОВЕРН ВІДКИНУВ КОМПРОМІС, ЗДОБУВ РІШАЛЬНУ ПЕРЕМОГУ У ВЕРИФІКАЦІЇ ДЕЛЕҐАТІВ

Маямі Біч, Флорида. — У понеділок, 10-го липня, у цьому туристичному місті почалася у пополудневих годинах Демократична Конвенція, що має встановити виборчу плятформу Демократичної партії та вибрати демократичного кандидата на президента З'єднаних Стейтів Америки. Уже в першому дні нарад виявилася велика перевага сенатора Джорджа МекҐоверна над його головними опонентами сенатором Едмундом Москі та сенатором Гюбертом Гомфрі, як МекҐоверн відкинув пропоновані своїми опонентами компроміси щодо верифікації делеґатів і в трьох випадках здобув рішальну перемогу, що може запевнити йому вибір на кандидата вже в першому голосуванні цієї середи, 12 липня. Рішальні голосування відбулися над тим, хто має право голосувати і таке перше голосування відбулося в справі віддання більше місць для жінок у 32-членній делеґації з Південної Каролайни, що могло відкрити рисковну парляментарну процедуру в дальших голосуваннях. Під час голосування в цій справі сенатор МекҐоверн, відкинувши пропоновані його опонентами компроміси, продемонстрував свою силу, добившись відкинення пропозиції. Під час дальших нарад, МекҐоверн здобув всі оспорювані голоси з Каліфорнії і Конвенція також відкинула намагання признати опозиційних до сенатора МекҐоверна делеґатів з Іллинойс, очолюваних посадником Чикаґа Дейлі. Ця перша сесія Конвенції тривала до 5-ої години ранку у вівторок 11-го липня і виявила недвозначно переважаючі впливи сенатора МекҐоверна. Змагання за кандидатуру ще не закінчилося й опоненти МекҐоверна, признаючи йому його впливи, ще не здали своїх позицій та продовжують заходи для „припинення МекҐоверна". Сама Конвенція, яку започатковано молитвою, яку провів місцевий католицький Архиєпископ, та звичайними під час таких подій церемоніями, проходить початково під знаком процедуральних суперчностей. У протилежності до тих бурхливих демонстрацій, що відбувалися під час такої конвенції в Чикаґо чотири роки тому, тепер, щонайменше в першому дні нарад, обійшлося без більших турбот, хоча кілька сотень молодих демонстрантів пробували внести деяке замішання у мирні демонстрації, що відбуваються. Спостерігачі вважають, що більшість цих проблем, зокрема справа війни у В'єтнамі, що раніше були гаслами для демонстрантів, тепер є радше проблемами делеґатів на самій конвенції.

Як уже інформовано, Український Конґресовий Комітет Америки вислав на цю конвенцію своїх спостерігачів в особах екзекутивного віце-президента Йосипа Лисоґора та свого правного дорадника адв. Івана Робертса. „Свобода" інформуватиме про перебіг і вислід цієї конвенції дописами і репортажами свого спеціяльного кореспондента д-ра Михайла Сосновського.

Три демократичні кандидати - опоненти в дружній розмові. На фото (зліва): сенатор Гюберт Гомфрі, сенатор Едмунд Москі і сенатор Джордж МекҐоверн.

Відзначать 75-ліття поселення українців у Арґентині

Буйнос Айрес. — Крім Святкувань та імпрез громадських організацій і товариств, для відзначення 75-ліття першого українського поселення в Арґентині, на вказівку Екзарха Української Католицької Церкви в Арґентині Владики Андрія у неділю 27 серпня будуть прочитані окремі молитви за українську спільноту в тій країні. 75 років тому на вільну землю Сан Мартіна прибув перший гурт українських поселенців зі Станіславщини. День 27-го серпня „буде початком святкувань 75-ліття українського поселення. У цю неділю по всіх українських церквах Екзархату заноситимуться до Бога усердні молитви за українську спільноту в Арґентині, зокрема за пробудження серед загалу українських вірних в Арґентині церковного життя", сказано у „Віснику" з червня 1972 р., з Буенос Айресу: „окремою поминальною молитвою згадаємо всіх українських священиків, монахинь і вірних, які спочивають на арґентинській землі".

Танцювальний Ансамбль „Веселка" виступить на „Союзівці"

Танцювальний ансамбль „Веселка".

„Союзівка", Керґонксон— У суботу 15-го липня на цій Оселі УНСоюзу виступить з великою мистецькою програмою Танцювальний Ансамбль „Веселка" з Ню Гейвену, відомий з виступів у Ню Інґленд, Клівленді, Нюарку, Філядельфії та ін. містах. Ансамбль нараховує 95 танцюристів, прибуде на „Союзівку" у складі 30-35 осіб. Головою групи є Р. Гижий, директором Василь Гіна — секретар 370-го Відділу УНС в Ню Гейвені, мистецьким керівником — хореограф Роман Строцький. Танцювальний Ансамбль „Веселка" складається з молоді. Крім того виступатиме вокальний і танцювальний Ансамбль із Союзівки, майстрами церемонії будуть В. Гентіш і Аня Дидик. У п'ятницю до танцю приґраватиме оркестра Союзівки під керівництвомм Вол. Добущака, у суботу від 10 г. вечора танці під звуки оркестри „Амор", співатиме І. Раковський. У неділю 16 липня о 8:30 відбудеться літературний вечір п-і Лесі Лисак. У суботу 22-го липня в охолодженій залі „Веселки" дасть концерт оперова солістка, сопрано Марія Лисогір, а „Панна Союзівка" з 1972 року Таня Зазуля виступить з танцювальною програмою. У неділю 23 липня відомий скульптор Слава Геруляк матиме виставку своїх творів та виступатиме з лекцією і показом скульптурної техніки.

ЗСА добиваються від Совєтського Союзу сплати воєнного задовження

Вашинґтон. — У зв'язку із совєтсько-американським договором про закуп Совєтським Союзом американського збіжжя на суму 750 мільйонів долярів і з вимогою Москви, щоб ЗСА признали Совєтському Союзові потрібні для реалізації цього договору кредити, уряд през. Р. Ніксона плянує використати цю ситуацію для одержання від Совєтського Союзу частини грошових належностей за доставлені йому в рамцях т. зв. ленд-лізу під час війни харчі та товари щоденного вжитку. Після закінчення Другої світової війни З'єднані Стейти Америки відписали усе задовження Совєтського Союзу за доставлені йому воєнні матеріяли: зброю, амуніцію й виряд і встановили, що Совєтський Союз винен Америці 2.6 більйона долярів за харчі, одяг й інші товари широкого вжитку, але вже тоді погодилися на те, щоб суму цього задовження зменшити і вимагали, щоб Москва заплатила всього 1.3 більйона долярів. В дальшому ЗСА зменшили цю суму до 800 мільйонів долярів. Совєтський уряд відмовився визнати це задовження і погодився сплатити суму у висоті всього 300 мільйонів долярів, із сплатою двох відсотків від цієї суми замість вимаганих Вашинґтоном шість відсотків. Тепер ЗСА випрацювали компроміс, в рамцях якого Совєтський Союз мав би заплатити 500 мільйонів долярів у тридцяти рівних ратах, дораховуючи до них залеглі відсотки. Справа ленд-лізу буде головною темою під час заплянованих на третю декаду липня американсько-совєтських переговорів для випрацювання широкого торговельного договору між ЗСА і СССР. Представники Совєтського уряду заявляють, що Совєтський Союз готовий сплатити задовження воєнного часу, але ж вимагає, щоб йому признано широкі кредити від Експортово - Імпортового Банку за найнижчою упривілейованою ставкою.

Почався суд над японським терористом, спричинником масакри в Тель Авіві

Рішон Ле Зіон, Ізраїль. — У понеділок 10 липня ц. р. в одному з військових таборів перед військовим трибуналом почався суд над 24-літнім японцем, колишнім студентом Кіотського Університету Козо Окамото. Судять Окамото за його участь у здійсненій ним разом з двома іншими японськими терористами масакрі пасажирів на летовищі в Тель Авіві 30 травня ц. р., у висліді якого згинуло 25 осіб — подорожніх і відвідувачів летовища і 72 особи були поранені. Два із спільників Окамото згинули також. Довершив свого вчинку Окамото, як ідеологічний прихильник екстремістичного арабського Народного Фронту за визволення Палестини. Окамото був схоплений в розгарі стрілянини і кидання ґранат. Обвинувачення Окамото нараховує чотири точки і за три із них йому загрожує кара смерти. Він признається до вини але ж заявляє, що не знає, скільки осіб згинуло з його рук. Він заперечує свою і своїх товаришів службу в Палестинському Народному Фронті, заявляючи тільки, що він ,як член японської „Червоної Армії", співпрацював з палестинським Народним Фронтом. Зізнає Окамото по-японськи і всі його зізнання як і цілий хід процесу перекладаються на японську, гебрейську і англійську мови. Відбувається суд під посиленою військовою охороною. Сам Окамото сидить між двома військовими поліцаями, прикований до них кайданами. Підготова до заплянованої терористами масакри мала відбуватися в одному із вишкільних таборів Народного Фронту за визволення Палестини в Бейруті. Летунська лінія Ейр Франс і французький уряд відмовилися від будь-якої відповідальности за дії японських пасажирів, спричинників масакри. Повну відповідальність взяв на себе уряд Японії, не зважаючи на те, що „Червона Армія" є підпільною організацією і поставлена поза законом. На процес допущено 40 японських репортерів і крім них прислуховуються ще яких 200 закордонних журналістів. Суд триватиме який тиждень. Для зізнань покликано 40 свідків.

ПОМЕР О. АНДРІЙ СТАСЮК

В останній хвилині одержано сумну вістку, що в Боффало, Н. Й. помер 9-го липня ц. р. на 77-му році життя світлої пам'яті о. Андрій Стасюк, учасник Українських Визвольних Змагань, довголітній сотрудник та катехит у Тернополі, член Консисторії Візитатури УКЦ в Німеччині, довголітній сотрудник та катехит при церкві та школі св. о. Миколая в Боффало, Н. Й. Похорон був заповіджений на середу, 12-го липня, з церкви св. Миколая на цвинтар Святого Хреста в Лакавані.

В Істанбулі відбулися похорони Вселенського Патріярха Атенаґораса І-ого

Істанбул. — У вівторок -- липня ц. р .тут відбулися жалобні обряди похоронів померлого у п'ятницю минулого тижня Вселенського Патріярха, духового провідника східніх православних Церков Атенаґораса І. В похоронах брали участь численні делеґації православних Церков з усіх країн світу, як також представники Католицької та Протестантських Церков. На похорон не зміг прибути Архиєпископ Іяковос, гол. Греко-Православної Церкви Північної і Південної Америки, бо йому турецький уряд не дав дозволу — візи на в'їзд до Істанбулу, трактуючи його як небажану особу. У Греко-Православній катедрі св. Тройці в Ню Йорку була відправлена в неділю 9 липня ц. р. архиєпископом Іяковосом заупокійна Служба Божа з панахидою за померлого Патріярха. Під час відбутої потім пресової конференції архиєпископ Іяковос поінформував, що турецький уряд уже давніше, шість років тому, не дозволив йому відправити Служби Божої в Істанбулі і тепер не дозволяє йому поцілувати на прощання руку померлого патріярха, як це є звичаєм у православних греків.

Як повідомляють із Бавнд Бруку, Н. Дж., несподівана й передчасна смерть Вселенського Патріярха Атенаґораса І викликала серед православних українців глибоку жалобу. З доручення Вл. Митрополита Мстислава, в неділю 9 липня, в усіх церквах Митрополії УПЦеркви у ЗСА були відправлені панахиди за душу Спочилого. Службу Божу і панахиду в Церкві - Пам'ятнику очолив Митрополит Мстислав, в церкві св. Димитрія в Картереті Архиєпископ Марко, а в катедрі св. Володимира в Чикаґо Єпископ Константин. Першу панахиду за покійного Патріярха було відправлено в Церкві-Пам'ятнику 7 липня, себто на другий день смерти Спочилого, а 11 липня, в день похорону бл. п. Патріярха Атенаґораса, заупокійну соборну Св. Літургію, що її очолив Владика Митрополит Мстислав.

На вістку про смерть Вселенського Патріярха Митрополит Мстислав вислав кондоленційні телеграми Канцлерові Патріяршого Синоду Митрополитові Калінікосу та Екзархові Патріярхії в ЗСА Архиєпископові Іяковосу.

Крім того, згідно з дорученням Митрополита Мстислава, в сороковий день смерти бл. п. Атенаґораса, в неділю 16 серпня ц. р., в усіх парафіях УАПЦеркви у вільному світі будуть відправлені заупокійні Служби Божі і панахиди за душу Спочилого.

Із ЗСА для участи в похоронах Покійного Патріярха Атенаґораса І - ого мали виїхати католицький кардинал Кук, єпископ єпископальної дієцезії в Лонґ Айленд і голова Православно-Англіканської Консультації Йонатан Г. Шерман, рабін Марк Г. Танненбавм та інші.

Семінар Товариства за Патріярхальний Устрій УКЦ

Ню Йорк. — Товариство за Патріярхальний Устрій Української Католицької Церкви влаштовує 15 липня вранці Семінар на тему „Автономія Патріярхатів і Верховних Архиєпископств у Католицькій Церкві". Семінар розпочнеться о 9-ій ранку в Фордгемському Університеті, в „Пап авдиторії", при 113 Захід 60 вулиця в Ню Йорку, біля евню Колюмба. Доповідатимуть: д-р Й. Медей про права Української Католицької Церкви, о. д-р Вільгельм де Вріс про походження Сх. Патріярхатів, о. д-р Д. Малоні про „Канонічні проблеми й політику" і о. д-р А. Фльоріді— „Україна у найновіших совєтсько - ватиканських відносинах". Модератором буде проф. Томас Е. Бирд. Управа Товариства запросила на Семінар українську Католицьку Єпархію, Отців, монаші Чини та все українське громадянство.

Представники Світової Федерації Молоді відвідали УНСоюз, „Свободу"

Під час відвідин в УНС. На фото (зліва): мґр Євген Гановський, 2-ий заступник, пані Уляна Дячук, головний касир УНСоюзу, інж. Микола Семанишин, голова Конференції, Антін Філімончук, секретар.

Джерзі Сіті, Н. Дж — Вже осінню цього року Світова Конференція Української Молоді, організація, яка працює в рамцях Секретаріяту Світового Конґресу Вільних Українців (СКВУ), плянує перевести обширний опит української молоді у вільному світі, як перший крок для вироблення програми для збереження національної ідентичности. Ці та інші пляни СКУМ-у були представлені членами управи цієї організації під час відвідин Українського Народного Союзу і редакції „Свободи" в четвер, 6 липня. Інж. Микола Семанишин, голова Конференції, мґр Євген Гановський, другий заступник голови, та Антон Філімончук, секретар, з'ясували напрямні СКУМ-у під час розмов з екзекутивними урядовцями УНС та редакторами „Свободи". Управа СКУМ-у оформилася під час останньої пленарної сесії Секретаріяту СКВУ в січні 1972 року. В її склад входять представники СУМ, ОДУМ і Пласту та інж. Семанишин, як координатор молоді при УККА. Членами СКУМ-у є всі світові молодечі організації та надбудови крайових молодечих товариств. Безпосередні пляни управи включають підготову запитника для української молоді, підготову обширного панелю молоді на слідуючу пленарну сесію СКВУ, яка відбудеться в Торонто, та видавання журналу для молоді. Основна ціль СКУМ-у, згідно з твердженням членів її управи, це змагати до того, щоб українська молодь у діяспорі зберегла свою національну приналежність і тим самим приготовити її до свідомої служби для українського народу.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Тиждень Поневолених Націй

За законом Конгресу, схваленим за президента Двайта Д. Айзенгавера, американський народ щороку в третьому тижні липня відзначає Тиждень Поневолених Націй. У цьому проголошенні відбивається, немов у краплині води, вся суть демократії і всі принципи могутньої країни, яка сама була колись колонією: кожний народ на земній кулі, без різниці віри, раси чи кількости, має право на самоуправління, на власний шлях розвитку, на власне життя. В Америці були і є сили, які дуже нерадо дивляться на щорічне відзначування Тижня Поневолених Націй. Але навіть сенатор Вілліям Фулбрайт, який домагався ліквідації джерела правдивої інформації поневолених народів, радіовисилень „Голосу Америки", „Свобода" й „Вільна Европа", — ніколи не виступав проти Тижня Поневолених Націй. Американський народ здає собі справу, що саме в поневолених націях вільна Американська Держава має найвірніших союзників, мільйони людей, які не лише чекають, а вже й змагаються за здійснення ідей рівноправности й державности — ідей Вашингтона й Лінкольна.

Поневолена Україна до цього Тижня Поневолених Націй прийшла з десятками чи й сотнями заарештованих, переважно працівників культури і переважно молоді, з тисячами зачинених окупаційним режимом церков, із спаленими ворогом найбільшими українськими бібліотеками, з понищеними багатьма пам'ятниками культури... Але в той же час Україна, як і інші поневолені нації, прийшла в півстоліття совєтсько - московської окупації до зросту національно - мислячих сил, до руху спротиву, до рішення протиставитись ґеноцидній політиці Москви. Від Далекого Сходу до Києва, Кавнасу, Талліну, Тбілісі, Єревану і навіть у самій Москві КҐБ доводиться полювати на дисидентів, розганяти з-під зачинених церков вірних, розганяти літературні вечори молоді, бо КҐБ і ЦК КПСС вже не всилі усіх застрашувати. Політичне гасло Валентина Мороза „Будем битись!" не в прямому, але в переносному розумінні набирає дедалі більшої динаміки.

Тиждень Поневолених Націй — це тиждень надій, сподівань і мобілізації сил для дальших змагань.

Догосподарювалися

Під гук і фанфари режимної пропаґанди, в супроводі перехвалянь про могутні й небувалі у світовій історії досягнення та надбання комуністичної системи особливо у різних ділянках народного господарства, зокрема в сільсько - господарській, готується московський Кремль відзначати п'ятдесятиріччя створення Совєтського Союзу.

В цьому пропаґандивному розгарі, наче блискавка із ясного неба, промигнула, розкриваючи всю совєтську дійсність, вістка про те, що на 50-му році існування Совєтського Союзу Москва догосподарювалась до того, що мусить купувати в котрийсь то раз у ЗСА, не згадуючи вже про Австралію та Канаду, нові запаси зерна на велетенську суму 750 мільйонів долярів. І то в час, коли й не було якихось повідомлень про критичну ситуацію в сільському господарстві СССР, про неврожай чи посуху.

Деякі „проґресистські" газети намагаються переконувати своїх нечисленних читачів у „помітному піднесенні життьового рівня в СССР в останніх роках", не зважаючи на те, що, як виходить із самвидавних матеріялів, ситуація там не покращала, а погіршала.

Про яке ж „покращання умов життя середнього громадянина в СССР" може бути мова, коли там, згідно з ревеляціями дисидентських летючок, „немає ніякого соціялізму", бо „то ж не соціялізм, коли в країні усяких паразитів і керівників удвадцятеро більше, як було їх за царської Росії; коли „пересічний заробіток робітника сто рублів, а якогось більшого керівника — декілька тисяч рублів на місяць"; коли велетенські прибутки із праці робітників „загарбують кремлівські вожді та їхні слуги — велика й середня партократія, апаратники, і коли ці прибутки „йдуть на їхнє розкішне життя, їхні дачі, лімузини". Їхні „приховані від народу пайки, спеціяльні курорти, лікарні, санаторії". А до того ж треба додати ще таке характеристичне для господарської ситуації в Совєтському Союзі на 50-му році його існування „досягнення", як те, що він починає переганяти вже деякі „буржуазно - капіталістичні країни" кількістю своїх мільйонерів, що їх нараховують там на 930 осіб, між якими перші місця займають такі видатні совєтські діячі, як Булґанін, власник велетенської стайні перегонових коней, брати Мікояни — власники дач над Чорним морем і в Москві, письменник Сімонов, власник віллі у Москві, дачі в Криму, яхти, люксусових авт, чи генсекретар ЦК КПСС Л. Брежнєв, відомий із своїх організованих на царську стопу полювань.

Чи треба ж тоді дивуватися, що в такій ситуації Москва мусить купувати збіжжя в Америці, щоб прохарчувати населення СССР і витягнути за те від нього останні копійки.

А. Драґан

СВОБОДА ПРЕСИ

Свобода преси — одне із найбільш повторюваних окреслень у цій країні. І одне з найбільш незрозумілих або й фальшиво трактованих та плутаних у нашому українському середовищі. Велика частина нашого читацького загалу, говорячи про гарантовану Конституцією свободу преси, взагалі не знає, про що говорить. Тому до речі буде з'ясувати насамперед цей конституційний бік справи.

Факт, що свободу преси ґарантує Конституція З'єднаних Стейтів Америки, перший Додаток до якої в дослівному українському перекладі звучить:

„Конґрес не має права схвалювати закони на введення будь - якої релігії чи на заборону її вільно виконувати, а також не має права видавати закони, які обмежували б свободу слова, преси та права народу мирно збиратися і звертатися до Уряду, прохаючи усунути якусь кривду".

Цей додаток - доповнення, разом з 9-ма іншими, відомі теж під назвою Хартії Прав (Бил ов Райтс), що була затверджена Конґресом 25-го вересня 1789-го року і ратифікована трьома чвертями стейтів 15-го грудня 1791-го року. Існує вже ціла література про інтерпретацію цієї конституційної ґарантії.

Це перше доповнення до Конституції ЗСА включене також у конституції майже всіх стейтів. Постанови стейтових конституцій у цій справі дуже подібні не тільки в принципі, що його встановлює перший Додаток до Конституції ЗСА, але й в дальших, подібних постановах. Наприклад, конституція стейту Ню Джерзі у 5-му параграфі першої статті постановляє:

„Кожна особа може свобідно висловлювати, писати і публікувати своє ставлення (сентіментс) до всіх справ, бувши відповідальною за зловживання цим правом. Не може бути схвалений жаден закон, що стримував би чи обмежував би свободу слова або преси. В усіх судових доходженнях чи рішеннях за наклеп (лайбел) правда може бути передана лаві присяжних як доказ; і якщо лава присяжних вважатиме, що справа, оскаржена як наклеп, була опублікована з добрими намірами та для оправданих (джастіфайбл) цілей, оскаржена сторона повинна бути звільнена; і лава присяжних має мати право визначати закон і факт".

Дослівно таку саму постанову включає стейтова конституція Ню Йорку у 8-му параграфі першої статті. Дослівно такі самі або тільки з малими стилістичними відхиленнями постанови включають і конституції інших стейтів. Важливе в цих стейтових конституційних постановах твердження про „публікацію правди з добрими намірами та в оправданих цілях". З цього виходить, що публікація навіть правди, але із злими намірами та в неоправданих і несправедливих цілях не може бути достатньою обороною в суді перед оскарженням за наклеп. Потверджує це дещо виразніше інша стилізація тієї самої постанови в конституціях Пенсильвенії, Ровд Айленду та інших, в яких сказано, що „в усіх судових оскарженнях за наклеп, цивільних і к р и м інальних, правда, якщо вона не була опублікована із зловмисних мотивів, повинна бути достатньою обороною для оскарженого".

Це загально про крайову і стейтові американські конституційні постанови. Вони стверджують принцип, чи точніше один головний принцип, що не сміє бути закону, який чимнебудь, колинебудь і якнебудь обмежував би свободу слова і преси, із одночасним застереженням про судову відповідальність за все сказане і написане, якщо воно є „наклепом", себто порушує конституційні права і кривдить одиницю чи групу. При цьому згадати б, що є три головні категорії судового визначування „наклепу": цивільний, кримінальний і наклеп сам по собі (пер се), які мають також різні кляcифікації покарання на випадок їх судового потвердження. Суди в своїх рішеннях, базуючись на конституційних постановах, взоруються і беруть собі звичайно приклад із винесених уже раніше судових рішень в подібних справах, себто на так звані прецеденти, яких уже дуже багато.

Мабуть, кожна із наших редакцій має повно всіляких клопотів і турбот із цілком помилковим розумінням і в багатьох випадках дуже неправильно інтерпретованої свободи слова і преси, що її ґарантує Конституція. В додатку злого це помилкове розуміння і фальшиву інтерпретацію свободи слова і преси виявляють не тільки пересічні читачі, але й заавансовані науковці. Ґарантована свобода слова і преси ясна і недвозначна: кожний може говорити і писати, чи — як сказано в Конституції — „займати становище" в кожній справі на власну відповідальність. Він може це своє „становище" не тільки висловити і написати, але й сам надрукувати та поширювати. Кожний має право на власну відповідальність видавати газету чи журнал і писати та малювати в них все, що бажає, і власними засобами поширювати. Свобода слова й преси в Америці і в Канаді таки справді нічим і ніким не обмежена. На власну відповідальність та на власному форумі чи у власній публікації кожний може говорити і писати все, що йому самому подобається.

Коли ж мова про свободу преси, то ця свобода конституційно ґарантована власне для преси. Не може і не сміє бути закону, який накладав би будь-яку цензуру чи будь-які обмеження на пресу та публіковані нею матеріяли. Це в першу чергу ґарантія свободи преси перед урядом та всілякими урядовими агенціями, що без такої ґарантії могли б схвалювати навіть всілякі, вигідні чи потрібні їм „ад гок" адміністраційні розпорядження. Очевидно, що в обставинах „національної загрози" єдиний Конґрес може встановити деякі обмеження, подиктовані „державною безпекою", але Америка в цьому відношенні така вразлива і цю найголовнішу свободу слова і преси так цінить і нею дорожить, що навіть під час війни не схвалювано таких законних обмежень, тільки рекомендовано пресі „добровільні обмеження", залишаючи їй самій інтерпретацію загрозливих для національної безпеки матеріялів.

Другою з черги небезпекою, від якої охороняє пресу ґарантована їй конституційно свобода, може вважатись читацька публіка. Кожний з редакторів знає про ті всі натиски, вимоги і навіть погрози читачів, які різними способами бажали б вплинути на редактора чи редакцію, щоб щось друкували чи не друкували. Отже, свобода преси означає точно те, що сказано: свободу преси та її охорону проти будь - якої законної чи приватної цензури, обмежень чи хоч би тільки натиску. Тому навіть у кодекс етики американських журналістів включено постанову, що ніхто, абсолютно ніхто — ані уряд, ані видавець, ані жадні інші впливові люди чи установи — не може рішати про

(Закінчення на стор. 3-ій)

ЧИ СПРАВДІ ДБАЮТЬ?

У зв'язку з 50-ою річницею з часу заснування в Москві групи дітей большевиків, яку назвали „комунарами", а потім переназвали на „піонерів", і з моделі якої потім створили Піонерську організацію в СССР, совєтська преса подає читачам багато газетної води на тему опіки партії й уряду над дітьми. Піонерську організацію, єдину на увесь СССР, себто єдину, зцентралізовану організацію, було створено тому, що В. Ленін писав: „Організація дітей — це найкращий засіб виховання комунарів".

Самозрозуміло, піонерські організації дають дітям не тільки членську виказку та червону краватку на груди: вони намагаються з бігом років ту виказку обернути спершу в комсомольський, а потім і в партійний квиток, а замість дитячої червоної краватки на грудях причепити якийсь орден „за самовіддану працю" в ім'я комунізму. В СССР є 25 мільйонів піонерів. Там дітей привчають до думки, що їхня батьківщина — це СССР, що вони — громадяни СССР, що вони повинні знати російську мову й любити російську культуру, бо то ж, мовляв, мова й культура самого Леніна... Піонерська організація — це засіб для КПСС індоктринувати дітей та використовувати їх, як робочу силу, на „суботниках", „недільниках", у колгоспних „шкілках" тощо.

Совєтська преса розписується великими літерами про те, як партія і уряд дбають про піонерів, про шкільництво, про розвиток дитячих талантів і т. п.

Кілька на лету вирваних прикладів з випадкової газети й випадкового числа: київська „Культура і Життя" з 14 травня 1972 року:

„Учні дитячих музичних шкіл, особливо ж розташованих у сільських місцевостях, не мають уявлення про оперу, балет, інструменти симфонічної оркестри і т. д. Учні не бачать сцени. Голоси, які вони чують з платівок — для них абстрактні". Автор замітки „Потрібне наочне приладдя" прохає міністерство, щоб воно випускало „кольорові листівки, діяпозитиви, діяфільми, забезпечило дитячі музичні школи наочними посібниками"...

Інша замітка: „Хай повернуть телевізор". У ній ідеться про те, що „обласне управління в справах культури дозволило в с. Молочанському Запорізької області „придбати нашій школі телевізор. Його фінансовий відділ вирішив, що нам не дано права мати телевізор. Його відібрали у нас і передали в загальноосвітню школу"...

Ще інша: „Журнали летять у грубу" (піч): „Якось зайшов я до саратської районної бібліотеки (Одеська область) і попросив журнал „Україна" за 1970-й рік". Там сказали, що не мають, бо взимку... спалили комплект „Україна" — було холодно в нетопленій бібліотеці. Порадили піти до дитячої бібліотеки, там напевно є. „Іду туди. — Навіщо вам журнали за такі далекі роки? Виявилось, що „завідувачка бібліотеки тов. Калініна забрала їх додому. Самі знаєте, які сьогодні дрова..."

А що для учнів України — а вони всі в молодших клясах записані до піонерів — показує, наприклад, телевізія у дитячих програмах? Кілька прикладів з передач Української телевізії із Києва і з Москви — через Київ: 16 травня — „Композитор Хачатур'ян в гостях у піонерів", 17 травня — „Всесоюзний піонерський збір", „Завжди напоготові", кольорове телебачення — фільм „Васіліса прекрасная"... Таких „прекрасних" програм для дітей хоч відбавляй.

Щоб не забирати місця, не наводимо прикладів із совєтської преси про те, як шкільні приміщення будують самі батьки, про постійну нестачу одягу, взуття, підручників, зшитків, навіть звичайних пер та олівців для школярів. Партія дає піонерам на груди „красний галстук", а в голову намагається вкласти комуністичний блуд та поклоніння перед старшобратською культурою чи безкультур'ям. На цьому комуністична опіка над піонерами фактично й закінчується. Всі інші, реальні потреби дітей мають забезпечувати батьки, не знаючи, з кого із них виросте новий Павлик Морозов, здібний видати своїх батьків режимові на смерть.

(л. п.)

Микола Галів

ДЕКІЛЬКА ДУМОК З ПРИВОДУ СТАТТІ О. М. М. СОЛОВІЯ

(2)

Не раз о. Соловій підкреслює, що справою Патріярхату повинні займатись фахівці, знавці, кваліфіковані й покликані до того люди. Чи коли хтось це заперечував чи забороняв? Навпаки, звертались, просили й благали: скажіть своє слово в цій справі! Але автор статтей робить таке ствердження: „справа Патріярхату так розвогнила людські пристрасті й емоції, що наукова об'єктивність уважається прогріхом і провиною". Мені доводилось протягом того часу слідкувати за появами нових видань, а зокрема публікаціями на церковні й патріярхальні теми, і якось не завважив тієї наукової об'єктивности, що „уважається прогріхом і провиною". Правдоподібно, автор мав на увазі у символічному розумінні. Ось брошура, з приводу якої о. Соловій написав марґінесові статті і твердить, що вона на науковому рівні й об'єктивна і ніхто її не вважає ні „прогріхом", ні „провиною".

В підзаголовку „Справа Патріярхату і українська преса" о. Соловій старається переконати непоінформованого читача, що чужинецькі кореспонденти й журналісти, ласі на сенсації, дали набрати себе в справі відбуття V Архиєпископського Синоду. О. Соловій пише: „Отець В. Поспішіл згідно з правдою пише, що В. Фіске з „Ню Йорк Таймсу"... некритично повірив інформаціям, які одержав від репрезентантів українського патріярхального руху"... про „бунт-непослух наших Владик"... і з приводу цього зробили великий розголос у пресі про евентуальний навіть розкол з Ватиканом.

Постараймось с п о кійно проаналізувати цей закид. З одного боку можна було б радіти, що мирянський рух здобути аж такі впливи, що може подати будь - яку сенсацію, навіть неправдиву, і світова преса, агенції та журналісти „безкритично" її підхоплюють. З другого боку автор брошури о. В. Поспішіл і о. Соловій дають низьку оцінку пресовим агенціям й журналістам, твердячи, що вони дали себе зловити на сенсаційні інформації, які були неправдиві.

Треба сказати, що ні одне, ні друге не відповідає правді, себто мирянський рух не має аж таких великих можливостей, щоби так легко просувати українсько - церковні справи у світову пресу, як також не відповідає правді, що пресові агенції й журналісти дали чи дають себе так легко набирати, будучи ласими на сенсації. Якщо о. В. Поспішіл поставив твердження і довів, що Фіске й інші пресові агенції дали себе набрати, а за ним о. Соловій у статті потакнув, що це правда, то нехай для ілюстрації і підтвердження вигадають якусь неправдиву сенсацію і постараються її просунути пресовим агенціям і журналістам, щоб вона була надрукована. Дуже сумніваюся в успіхові о. Поспішіла і о. Соловія.

Правдою є те, що такі заборони на відбуття V Архиєпископського Синоду наші Владики одержали. Із змістом того листа журналісти були ознайомлені, мало того вони ще перевіряли, чи справді цей лист був висланий з ватиканських кіл. Отже, для Фіске й інших журналістів було ясно, що коли є пряма заборона Ватикану відбути Синод, а він таки відбувається, то це простою мовою називається ні більше, ні менше як маленькою ребелією

Журналісти не є аж такі примітивні, включно з Фіске, як їх потрактували о. Поспішіл та о. Соловій, і можуть зробити свої коментарі та висновки, що вони й зробили. Може це все нам не подобається, може це нам не під смак, але такою була дійсність. Для ясности: чому журналісти і пресові агенції були так сильно зацікавлені в той час УКЦерквою? Бо для того послужив історичного значення виступ Верховного Архиєпископа Блаженнішого Кир Йосифа на Папському Синоді, на який відгукнулася вся світова преса.

Цікаво було б знати, де о. Соловій вишукав чи вичитав, що, мовляв, „борці" за Патріярхат ,.... утотожнюють його (розумій Патріярхат — М. Г.) з ц е н тралістичною системою правління... Власне не раз говорилось не про централізацію, а про координацію, щоб покінчити з тим, що кожний Владика робить, як сам хоче. Знаємо, бо ми є безпосередніми свідками, що внаслідок цього постали різні непорозуміння у справі святкувань, постів, обряду, звичаїв і традицій. У цих справах треба було мати спільне рішення всіх Владик, а не творити різнорідність у нашій Церкві. Щоб в кінці на ієрархічно - владичому щаблі настав порядок.

Правдоподібно, о. Соловій зрозумів, що „борці" за Патріярхат нехтують колеґіяльність у вирішуванні, а змагають до централізації, і то під диктатом Блаженнішого. Зрештою відбувся ІУ і V Архиєпископські Синоди і приймались постанови та рішення не під диктат, але голосували над ними. Миряни не брали участи у голосуванні і в жадному випадку не перерішували справи. Отже, була і є та колеґіяльна база, тільки, на жаль, Владики чогось свої власні рішення не вводять у життя, не підтверджують чинністю свого уряду, — це всі бачать. З одного боку о. Соловій уболіває — дивіться, нашим Владикам приписується, що вони діють... „як незалежні „удільні князівства-владицтва". Але з другого боку погоджується з твердженням о. Поспішіла: „Це гірка правда, що наші Владики виросли, виховалися й оформили свої погляди на устрій і спосіб ведення Церкви „на февдальних традиціях" (стор. 26), але пощо правду замовчувати перед самим собою?" Як це так в одному місці все добре, а в другому те саме, але вже не добре?

(Закінчення буде)

Ольга Приходько

З МОРЯ ЖИТЕЙСЬКОГО...

Розповідь з часів старого Поділля

(6)

Почало розвиднятись. Знесилена, лягла на ліжко і милосердний сон дав їй хвилину відпочити. Але не спала довго, звикла рано вставати. Швидко схопилася з неприємним почуттям, що вона в монастирі заспала вранішню побожність, але миттю усвідомила собі дійсність. Як бути? В цю пору вона звичайно вже сходила на терасу, де її очікував пан Зиґмунд. Глянула на вікно, було похмуро, накрапав дощик. „Слава Богу, — подумала, — не мушу сьогодні виходити, не могла б подивитися йому в очі. А що якби спитався про відповідь на свою пропозицію? — І знов заплакала. — Ні, ні, не можу, не піду сьогодні до їдальні, неможливо в такому вигляді показатися людям на очі. Така ганьба!"

Почула, як хтось спинився біля дверей, легенько торкнувся до клямки і відійшов. — „Це певно Юзя, покоївка", — подумала. - Не вставала. Прийшла доба сніданку, рішила, що не піде. Знов хтось підійшов до дверей, легенько постукав, і ласкавий голос ключниці, яка особливо була до неї прихильна, промовив:

— Вельможна пані наказала довідатись, чи милостива панночка здорова? Чи маю принести сніданок до покою?

Панна Стефанія попросила подякувати вельможній пані. Не чується, мовляв, хворою, тільки зле спала через той буревій уночі, хоче ще трохи заснути.

Не вийшла і на обід, ні на вечерю.

Ключниця приносила обід до покою, ласкаво примовляла, що сьогодні лігуміна така добра, що вельможна пані посилає ліки на сон, а вельможний пан — ці квіти, і поставила коло ліжка келих з двома чудовими трояндами. Були на них ще краплини дощу. Сльози знов бризнули з очей бідної дівчини, вона відвернулась і ледве, ледве не спиталася поради у цієї ласкавої старої жінки. Але гордість її спинила, — краще свою ганьбу заховати, особливо перед слугами. Просила всім дякувати за ласкавість, але своє горе змовчала.

Тим часом внизу в їдальні зовні все було, як звичайно. Стара пані зразу зрозуміла, що щось сталося, але їй здавалося, що все стоїть на добрій дорозі, це напевно тільки якась дівоча примха. Бачила, що син не в гуморі, але питатися не рішалась, знала, що з нього тяжко щось видобути з того, про що сам не говорить. Коли при вечері він спитався, що з панною Стефанією, мати, бачачи, що він стривожений, лагідно сказала: — Дівочі примхи, сьогодні плаче, а завтра скаче.

На другий день панна Стефанія з'явилася до столу. Але що це з нею? Таким льодовим холодом повіяло від неї, що пан Зиґмунд збентежився. Не уявляв собі, не припускав, що вона може бути такою. А здавалося так добре її знав. Що ж власне сталося?

Від початку почував, що її ореол чистоти мав в собі трохи холоду. При надзвичайно білому кольорі обличчя, це справляло враження чогось лебединого. Тим більше це порівняння підходило до всієї її постави. Ця її лебедина стрункість, ця гармонія ліній надзвичайно йому подобались, і не раз його око естета втішалося цим досконалим витвором природи. А цей легкий холод мав у його очах значно більше привабливости, як палка жагучість. Однак тепер цей лід лякав його. — „Чи не допустився я якого необережного слова або це моя пропозиція їй небажана? Вона так добре, по-приятельськи ставилася до мене, але, очевидно, як муж, я їй зовсім не подобаюсь. Тепер вона хоче мені показати, щоб я не мав жадних надій. Це її відповідь", — рішив.

Болісно діткнуло це його. — „Не можу нав'язувати своє товариство, — і, не промовивши з нею ані слова, зразу по сніданку відійшов до своїх кімнат. — Якщо так, треба від'їхати... і то чим скорше".

Не був марнославним, але кого б не образила така зневажлива зміна і втрата прекрасної ілюзії, що є любленим. — „Зараз же накажу пакувати куфри, — міркував, — але ні, нехай не думає, що це мене так болить, кілька день треба видержати, щоб мати не помітила і не гнівалась потім на Стефанію".

При обіді було то саме, обмінялися лише кількома ввічливими реченнями.

Стара пані, почуваючи розлад, старалась піддержувати розмову. Пан Зиґмунд сказав, що має сьогодні вирядити велику пошту, що приятелі вже кличуть його за кордон, але що тут, вдома, так добре, що йому зовсім не хочеться від'їжджати... Зараз же по обіді відійшов писати листи.

Стара пані зрозуміла ту мову, відчула, що сталося якесь значне непорозуміння. Знала, що сина випитувати марно. Якщо тут є якась таємниця, вона не вийде з його уст. Отже, рішила вдатися до Стефанії.

Коли сиділи разом у сальоні, і Стефанія мляво розповідала якусь монастирську пригоду, стара пані ласкаво сказала: — Сядь ближче, мила дитино! — Стефанія сіла на низький стільчик коло крісла старої пані. На цьому стільчику часто сидів пан Зиґмунд. Це було його улюблене місце. З дитячих літ він звик сидіти тут і казав, що ніде на світі нема такого затишного куточка.

(Далі буде.)

СВОБОДА ПРЕСИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

придатність матеріялів до друку. Це рішення належить виключно редакції. І це є свобода преси!

Тим часом у нас, у великій частині, свободу преси інтерпретується, як „свободу" — право одиниць чи груп ставити газеті всілякі вимоги, що в обличчі закону є нічим іншим, як спробою задерчити чи бодай обмежити свободу преси. Ніде, в жадній конституції, в жадному законі і в жадному судовому рішенні нема і не може бути постанови чи рішення, що редакція зобов'язана друкувати все те чи щонебудь з того, що їй надсилають читачі або взагалі громадяни. Цілком навпаки. Одна з великих американських газет має за своє гасло засаду, що друкує всі новини, які „надаються для друку", а те, що надається для друку, вирішує тільки і виключно редакція.

Очевидно, що не можна брати будь - кому за зле і дорікати, якщо він хоче і вживає всіх законних заходів на те, щоб в одній чи другій газеті одне було надруковане, а друге ні. Це його право, себто право старатись. Але рішення в цій справі закон застерігає виключно за редакцією. І це ні в чому не обмежує одиницям чи групам також гарантованого конституційного права на свободу слова. Якщо інші газети не вважають їх матеріялів за придатні для друку, ці одиниці чи групи можуть видавати свою газету, яка також користуватиметься гарантованою свободою преси.

А втім, це цілком природна і зрозуміла річ, що кожний читач з одного боку, як всіляки установи, включно з урядовими, бажали б мати відповідний „вплив" на пресу, і ніхто більше, як редактори, покликані до того, щоб з'ясовану тут свободу преси охороняти як зіницю в оці, бо це, без сумніву, основна передумова *н о р м* ального функціонування демократичної системи та розвитку суспільства.

Додати б ще тільки, що також правильне розуміння свободи преси аж ніяк не означає, що її не треба критикувати. Преса і редактори більше ніж хто не тільки на це заслуговують, але й потребують критики, щоб могти постійно перевіряти своє ставлення та постійно поліпшувати свою службу громаді і народові, бо це їх завдання і до цього вони покликані.

Але найширша свобода слова і друку не дає права зловживати нею. Коли закон не ставить меж, то ставить їх етика, громадська відповідальність і те найвище право, яким є добро батьківщини. Але це вже інша тема.

(„Український Журналіст", Ню Йорк, травень 1972).

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

Округи Лігай-Велі

(LEHIGH VALLEY)

подає до відома, що

в неділю, 20-го серпня 1972 р.

— відбудеться —

ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

в Нортгемптоні, Па.

на площі

LAPPAWINZO FISH & GAME PROTECTION

Northampton, Pa. Kreidesville Road

До участи в цьому Союзовому Дні запрошуємо все довколишнє Громадянство і сусідні Союзові Округи: Філядельфії, Шамокіну, Вілкес-Бері і Скрентону.

Початок о годині 1:30 по пол.

ОКРУЖНА УПРАВА

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 24-го до 29-го липня „Свобода" не буде появлятися, — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації перед тією однотижневою перервою.

КОМІТЕТ ОБ'ЄДНАНИХ АМЕР. УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ВЕЛИКОГО НЮ ЙОРКУ

Метрополітальний Відділ Українського Конгресового Комітету Америки

закликає все Українське Громадянство Великого Ню Йорку та околиці а зокрема Молодечі Студентські, Комбатантські та Жіночі Організації взяти масову участь у відзначенні

ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

ПРОГРАМА

Неділя, 16-го липня 1972 р.

1) Година 9:00 ранку: Збірка учасників Свята на площі перед готелем Плаза на розі 5-ої Евеню та 59-ої вулиці.
2) Година 9:30 ранку: Похід 5-ою Евеню до катедри св. Патрика. Українці становлять окрему групу в поході.
3) Година 10:00 ранку: Урочиста Архиєрейська Служба Божа в катедрі св. Патрика, що її відправить Преосвященний Кир Василь Лостен при співучасті Їх Еміненції Кардинала Терентія Кука. Співатиме хор церкви св. Івана Хрестителя в Ньюарку під диригентурою мгра М. Добоша.
4) Година 11:30 ранку: Похід 5-ою Евеню до площі Бендшелл в Центральному Парку при 72-ій вулиці.
5) Година 12:00: Протестаційна Маніфестація на площі Бендшелл.

Середа, 19-го липня 1972 р.

о год. 6-ій веч. на розі 67-ої вул. та Лексінґтон Евеню

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПЕРЕД СОВЄТСЬКОЮ МІСІЄЮ

Крім того у Сіті Голл в Ню Йорку відбудеться церемонія ПРОКЛЯМАЦІЇ ТИЖНЯ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ що її доконає посадник Великого Ню Йорку в часі, що буде поданий до відома пізніше.

УПРАВА КОМІТЕТУ

Вшанували пам'ять Олени Теліги

І в павутинні перехресних барв
Я палко мрію до самого рання,
Щоб Бог зіслав мені найбільший дар:
Гарячу смерть — не зимне умирання.

О. Теліга

Під таким моттом відбулась академія присвячена св. п. поетесі - революціонерці, героїні Олені Телізі в 30-ту річницю її мученицької смерти.

Академія, яка відбулася в Українському Народно м у Домі в Ірвінґтоні Н. Дж. 28-го травня 1972-го р. підготовлено жіночим ансамблем „Горлиця", який є при товаристві прихильників У-НР. У склад його, здебільша, входять студентки гайскулу, та коледжів, членів молодечої організації ОДУМ.

Американським гимном, що його відіграла на фортепіяні студентка коледжу В. Приходько розпочато Академію. Її відкрила студентка Ганя Гаврюшенко, привітавши о. Ф. Шпаченка, священика української православної церкви св. Вознесення Мейплвуду, батьків та гостей вона пояснила присутнім ціль сьогоднішнього зібрання і згадала про мученицький шлях жінок героїнь, як: Ольги Басараб, Людмили Черняхівської та інших, і тих 500 жінок-героїнь, які понад 15-років тому були подавлені совєтськими танками в концентраційному таборі смерти Кінгірі, згадала і про сучасну героїню, яку недавно замордували кагебісти — Аллу Горську. На її прохання — всі приявні вшанували пам'ять героїнь однохвилиною мовчанкою.

З черги одумівка, член ансамблю „Горлиця" Л. Думич продеклямувала вірш, О. Теліги „З а с у д ж е н и м". Ансамбль „Горлиця" відспівав молитву „Боже, ти край наш хорони" муз. М. Гайворонського. Диригував ансамблем В. Пташинський, при фортепіяні В. Приходько.

Реферат присвячений св. п. О. Телізі, поділено на три частини, а) Коротенький життєпис Олени Теліги — прочитала студентка О. Степова. б) Діяльність і праця О. Теліги на еміграції, відчитала студентка Г. Слинько і с) У Києві — відчитала студентка В. Приходько. Мова, наголоси — все це було на високому рівні і своє завдання, — та ще до того врахувати, що вони виступали прилюдно вперше — виконали з великим успіхом.

У другій частині програми виступив жіночий ансамбль „Горлиця", який під керівництвом досвідченого диригента Василя Пташинського проспівав пісні: „Привіт Батьківщині" муз. Л. Ревуцького. „Колискова" муз. О. Дзюбенка, та „Мрія" муз. М. Фоменка. А к о м п а ньювала хорові В. Приходько. „П'ятнадцята осінь" вірш О. Теліги продеклямувала одумівка О. Федоренко, а п-і Л. Приходько прочитала фрагмент з творів О. Теліги „Або — Або". Сонату ч. 6 Гендля, на скрипці відіграв В. Степовий, акомпанювала йому студентка В. Приходько. Та ж Валя Приходько відіграла соло на піяно „Верховино".

Відтак виступав знову жіночий ансамбль „Горлиця", який під кер. дир. В. Пташинського і акомпаніятором В. Приходько відспівав пісні: а) „Уперед" муз. М. Фоменка. б) Вітер буйний муз. В. Сидоренка та с) Наша дума, наша пісня... слова Т. Шевченка, муз. Стеценка. Поміж піснями пані Л. Приходько прочитала вірш, що його написав поет М. Матула в пошану сл. п. Олени Теліги — в 30-ту річницю її трагічної смерти, „На смерть поетеси".

(К. Степовий)

ҐГАССАН КАНАФАНІ, провідник партизанського Народного Фронту для визволення Палестини, згинув у суботу 8 липня ц. р. в Бейруті у Ливані від вибуху бомби, покладеної невідомими спричинниками в його авто. Очолюваний ним фронт взяв на себе відповідальність за, проведену трьома японцями масакру на летовищі в Тель Авіві дня 30 травня ц. р., як також захоплення західніх літаків і спрямування їх до Йорданії.

Нема то як на Союзівці!

Оселі Українського Народного Союзу

в Кетскільських горах біля міста КЕРГОНКСОН, Н. Й.

П'ятниця, 14 липня 1972 р.:

ЗАБАВА

грає оркестра Союзівки під кер. **В. Добущака**

Субота, 15 липня 1972, год. 8:30 веч.:

В МИСТЕЦЬКІЙ ЧАСТИНІ:
- **ТАНЦЮВАЛЬНИЙ АНСАМБЛЬ „ВЕСЕЛКА" з Ню Гейвен (30 осіб)**
- **МУЗИЧНИЙ АНСАМБЛЬ СОЮЗІВКИ** під кер. Вол. Добущака і Оксани Борбич

Конферансьє: **ВОЛОДИМИР ГЕНТИШ, АНЯ ДИДИК**, в англійській мові

Після мистецької програми

ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ

при звуках Оркестри „АМОР" співає ІГОР РАКОВСЬКИЙ

В неділю, 16-го липня, год. 8:30 веч.: ЛЕСЯ ЛИСАК — авторський вечір

СУБОТА, 23-го ЛИПНЯ — МАРІЯ ЛИСОГІР — сопрано, Ню Йорк Сіті Опера;
ТАНЯ ЗАЗУЛЯ, Міс Союзівка 1972 — танець.
НЕДІЛЯ, 23-го липня, год. 8:30 веч.:
СЛАВА ГЕРУЛЯК — виставка кераміки та показ роблення кераміки.

У КЕТСКІЛЬСЬКИХ ГОРАХ

Репортаж Л. Полтави

(4)

ОДУМІВСЬКИЙ „КИЇВ"

У понеділок 3-го липня по полудні у горах несподівано потемніло, зашуміла злива, хоча дорога ще не встигла просохнути після нічної дощової бурі. Як у таку погоду доїхати з „Союзівки" до містечка Акорд, за яким примістилась відпочинкова оселя Об'єднання Української Демократичної Молоді, ОДУМ-у „Київ", коли немає власного авта? Радіо заповідало черговий приплив дощової гарячки увечері, треба було поспішати добратись вчасно додому, з повною книжкою нотаток для цього репортажу. Дир. Володимир Квас не дозволив викликати таксівку, та й трапилась нагода: працівниця його бюра в Гостинниці, студентка права пані Діяна Сонежак їхала до Елленвілу, бо в одного з гітаристів тріснула струна. Ідеально, жартуємо: „Добре, що це сталося в Америці, а не десь у СССР, де по струни для гітар і скрипок з України їдуть аж до Москви"... — В Америці досить із „Союзівки" за 10 хвилин доїхати до гірського містечка Елленвілу.

Автобусна зупинка. Бажаємо успіху, прощаємось.

До відходу автобусу на Ню Йорк залишилося півгодини. Замало, щоб відвідати „Київ", але як повертатись без жадних матеріялів про „Київ" — Оселю з такою особливо дорогою назвою? Вихід — телефонне інтер'ю. З нікол не баченої оселі відповідає приємний жіночий голос — працівниця канцелярії п-і Раїса Іхтіарова.

Тепер читач має увагу, спільно з автором, оселю „Київ". Це велика гарна площа з деревами, що нагадують велетенські зелені водограї. На площі будинки, які самими назвами мають що сказати молоді: „Батурин", „Канів", „Полтава". Для молодих таборян є два досить вигідні бараки, будуться я вже й третій, бо батьки почали більш активно відгукуватись на заклики одумівських діячів присилати дітей таборувати. І назва цьогорічного Виховно-відпочинкового Табору також історична й по-своєму виховна — „Хортиця". Сюди вже з'їхалися біля 30 дітей, а ще прибудуть 10 - 15. У Канаді недавно відбувся курс виховників ОДУМ-у. Дехто із 46 курсантів цього літа на практиці буде реалізувати свої знання. Голова Оселі, на який відпочиває тепер 17 родин, крім таборовиків, інж Євген Кальман; комендант Табору інж. Іван Павленко, комендант жіночого табору — п-і Тамара Погуляй (принаймні не завжди відповідає завданням і обов'язкам, яких у п-і Тамари дуже багато). Список можна продовжувати, бо далі йдуть бунчужні, помічники бунчужних та інші працівники й працівниці з молоді.

Офіційне відкриття оселі „Київ" було призначене на 8-го липня, а таборування вже розпочалось від неділі 2-го липня.

Крім будови нового бараку, дирекція оселі „Київ" має ще одну велику і приємну турботу — розпочали будувати православну церкву св. Василія. Фінансові можливості дуже скромні, без жертвенної допомоги громадян ніяк не обійтись, але не можна далі обходитись і без церкви на оселі, з огляду як на старших відпочинковців, так і, може ще більше — з огляду на молодь, адже дійсно українське виховання не мислиме без Бога, без церкви. Майбутній храм назвали іменем св. Василія на пошану Митрополита - Страдни к а, творця відновлення Української Автокефальної Православної Церкви 50 років тому, Владики Василя Липківського. Місце, де почали закладати церкву, було посвячене в 1970 році, саме в 50-ліття відновлення УАПЦеркви. Церква його імени буде символом творчого духа й нескореності Християнської України. Консисторія УПЦеркви в Бавнд Бруку прислала свою допомогу на будову 500 долярів. Десятки родин відгукнулись на заклик Будівельного Комітету, але де ще сотні?

З цим залишаємо наші особливі, телефонічні, відвідини оселі ОДУМ-у „Київ", бажаючи її молоді виростати на нових, потрібних Україні Симоненків, Чорноволів, Караванських.

У товаристві чергової зливи автобус котиться до Ню Йорку. „Пливемо" три години... Хмародери, вогкість, 80 степенів тепла... Але що це все означає, коли в свідомості залишилась найкраща картина: там, на зеленій „Союзівці" стародавня українська богиня Маяна піднялученьку над Кетскільсько-Карпатськими горами і нагадує людям: „Весна була завжди і завжди буде"!

(Кінець)

ГОЛОВНА УПРАВА ДОБРУС-у В ЗСА І УПРАВА ОСЕРЕДКУ ОУРДП В НЮ ЙОРКУ

в глибокому смутку повідомляють все своє членство — ДОБРУСУ та ОУРДП — як також знайомих і приятелів,

що в неділю, 9-го липня о 5-ій год. вечора, в шпиталі, відійшов від нас у вічність на 77-ому році життя

бл. п. Янів Яковлевич ВЕЛИЧКО

член Осередку ОУРДП в Ню Йорку та член Головної Управи ДОБРУС-у і фундатор видання „Білої книги про чорні діла Кремлю" (видання ДОБРУС-у).

ПАНАХИДА відбудеться в середу, 12-го липня, о 7-ій год. вечора в похоронному заведенні Петра Яреми, 129 Схід 7-ма вулиця.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в четвер, 13-го липня, о 10-ій год. ранку в катедральній церкві св. Володимира, 161 — 82-га вулиця в Ню Йорку, а по Службі Божій тлінні останки Покійного будуть перевезені на вічний спочинок на православний цвинтар у Бавнд Бруку, в Ню Джерзі.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСОЮЗУ!

Митрополита Нікодима в Москві замінив митрополит Ювеналій

Москва подала офіційну версію резиґнації митрополита Російської Православної Церкви Нікодима—через стан здоров'я. Нікодим не так давно мандрував до Австралії, де його непривітно зустрічали українські студенти, і втішався повним здоров'ям. На місце Нікодима його офіційний пост голови відділу закордонних справ Московської патріярхії зайняв митрополит Ювеналій, єпископ Тульський і Белевський. Митрополит Нікодим залишається далі головою Синодальної Комісії в питаннях „єдності християнства й міжцерковних відносин". Новопризначений митрополит Ювеналій відзначився раніше, як особа, що заслуговує на повне довір'я ЦК КПСС, як голова Російської Церковної Місії в Єрусалимі. Звідти його, тоді ще в сані архимандрита, відкликано до Москви для вивищення на керівні верхів. Митрополит Нікодим, світське прізвище Ротов, був робітником у Ленінграді, закінчив теологію в ленінградській Богословській Академії.

В середу, 5-го липня 1972 р. минуло 40 днів, як відійшла від нас у Вічність **НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА, МАМА і БАБУНЯ**

бл. п. Марія Василівна СИЧИНСЬКА з дому Білецька

Були відправлені заупокійні панахиди за спокій її душі.

Народилася Покійна 1-го квітня 1891 р. в селі Мала Ушиця на Поділлі. Більшу частину свого життя провела на Волині, де невтомно займалася культурно-освітньою працею серед українського селянства, зокрема влаштовуванням аматорських театральних імпрез.

Похована бл. п. Марія Василівна на українському православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н.Дж.

В глибокому смутку —
Муж: АПОЛЛОН
дочки: ЄВГЕНІЯ і ТАТЯНА
зять: СТЕПАН і ПАВЛО
внук: ВІКТОР
сестри: ГАЛИНА і ЄЛИСАВЕТА з Родинами
Близька і дальша Родина на Україні і в Польщі

КРАЄВА УПРАВА Т-ВА ЗА ПАТРІЯРХАЛЬНИЙ УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

в глибокому смутку повідомляє Членство та все Українське Громадянство, що дня 8-го липня 1972 р. в Данвіл, Н.Я. невідклично відійшов у Вічність

бл. п. ЮРІЙ КОРИТКО

абсольвент теології, голова Відділу за Патріярхальний Устрій УКЦеркви в Боффало, Н.Й.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ у вівторок, 11-го липня, о год. 9-ій ранку з української католицької церкви в Боффало, Н.Й.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ВШ. Родині щирі вислови співчуття.

КРАЄВА УПРАВА Т-ВА ЗА ПАТР. УСТРІЙ УКЦЕРКВИ

ПОДЯКА

Дня 8-го червня 1972 р. упокоїлася в Бозі НАША НАЙДОРОЖЧА ДРУЖИНА і МАМА

бл. п. АННА ТИНДА

Щиро дорогою складаємо найщирішу подяку о. прот. Евгенові Новицькому і протодиякон. Павлові Пушкаревському за відслуження всіх похоронних відправ — о. Н. Фальковій за зворушливу згадку про Покійну в часі трапези.

Дякуємо всім, що взяли участь в панахиді і похороні та відпровадили Покійну на місце вічного спочинку в Бавнд Бруку, Н.Дж.

Щира подяка всім, що зложили пожертви замість квітів на добродійні цілі та за квіти і вислови співчуття в нашому тяжкому горю, — а зокрема за пожертви Пластовій Станиці, Пласт-Приятові, і „Рідній Школі" в Джерзі Сіті, Н.Дж.

Дякуємо Управі „Рідної Школи" — п. І. Шевчукові і п-і Неонілі Сохан та учням 4-ої кляси за ласкаву участь в похоронних відправах. Дякуємо похоронному заведенні В. Когута в Байоні за взірцеве переведення похорону. Хай Всевишній винагородить Вас всіх сторицею!

Опечалені:
ЧОЛОВІК, СИН, ДОНЬКА і ЗЯТЬ

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ її НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ буде відправлена

Заупокійна Служба Божа і Панахида

в неділю, 16-го липня, 1972 р. о год. 9-ій ранку в українській православній церкві св. Софії при 23-ій вулиці (між евеню "C" і Broadway) в Байоні, Н.Дж.

Про участь і молитви просить
РОДИНА

Замість квітів на свіжу могилу сл. п. проф. ІВАНА ВИНАРА вислав на руки Їх Блаженства Верховного Архиєпископа Кир Йосифа VII, на фонд „Церква в Потребі" квоту 50.00 дол. (п'ятдесять долярів)

—ОРЕСТ НЕВЕШ

ОБЛАСНИХ ОРГАНІЗАТОРІВ

Українського Народного Союзу

на стейти

ПЕНСИЛЬВЕНІЇ, НЮ ДЖЕРЗІ і НОВОЇ АНГЛІЇ

приймемо на дуже корисних умовах. Постійна праця. Запевнена платня. Соціяльне, життьове і акцидентове забезпечення. Пенсійний фонд. Вакації. Першенство мають професійні асекураційні спеціялісти. Інших — перевишколимо. Скористайте з цієї нагоди без ніяких зобов'язань.

Спробуйте свої сили й запевніть собі й своїй родині майбутнє в межах солідної, української фінансової установи.

ЗГОЛОШУЙТЕСЯ ЛИСТОВНО АБО ТЕЛЕФОНІЧНО.

Український Народний Союз

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

81-83 GRAND STREET з Ню Йорку: BA 7-5337 — Телефони: — JERSEY CITY, N.J. 07303 з Ню Джерзі 435-8740

Ділимося сумною вісткою з приятелями, знайомими та Українським Громадянством, що дня 21-го червня 1972 року відійшов у вічність в Грацу, Австрія

св. п. дир. РОМАН КОЧЕРЖУК

колишній вояк Української Галицької Армії, колишній директор Повітового Союзу Українських Кооператив в Бібрці б. Львова, колишній начальний директор Підляського Союзу Українських Кооператив, колишній директор Повітового Союзу Українських Кооператив в Грубешові на Холмщині.

Осиротив Дружину п-і Галину. Похорон відбувся в Грацу дня 28-го червня ц.р.

В.Н.П.

БУВШІ ПРАЦІВНИКИ ПІДЛЯСЬКОГО СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ КООПЕРАТИВ В БІЛІЙ НА ПІДЛЯШШУ.

Відбувся симпозіюм про народовбивство й русифікацію не-російських народів у СССР

Ню Йорк. — 11-го червня 1972 р., у залі готелю „Коммодор" в Ню Йорку, організація Американці за визволення Поневолених Націй, Інк., (АВПН), за ініціятивою Спілки Визволення України (що є членом АВПН) влаштувала симпозіюм на тему: „П'ятдесят років народовбивства і русифікації не-російських народів у СССР".

У присутності понад трьохсот приявних різних національностей А. Ченкелі (грузин), заступник президента АВПН і президент Об'єднання Організацій Кавказьких Народів, відкрив симпозіюм та покликав до Президії промовців з-поміж представників різних націй, ними були: Дезсо Веньо, президент Спілки Американських Мадярських Вчених; д-р Дейсі Аттербури від Комітету за Свободу Китаю; Раїса Станкевич від Білорусько-Американської Спілки; д-р Раді Славов, президент Болгарського Національного Фронту, в ЗСА; Малл Джурма, президент Естонської Делеґації до Балтійської Ради і президент Жіночої Ради Балтійських Народів; д-р Рауль Камасаняс (кубинець), співголова Комітету Освіти Американців еспанського й мехіканського походження при Міністерстві Освіти ЗСА у Вашингтоні; Джатіс Мастінс від Латишсько-Американської Спілки; Мар'яна Могилина-Блюм від українців; Шалавдін Булат від Комітету Визволення Північного Кавказу; Герберт Ступп, президент організації Молоді Американці за Свободу (Стейт Ню Йорк); Стів Марковські, заступник голови Республіканської Партії (Східньої Частини ЗСА) Відділу Етнічних Груп (національностей, п р е д ставник Польського Американського Конґресового Комітету, президент Республіканської Польської Ліґи в Брукліні; Нікала Каржа, заступник президента Румунської Національної Ради і Організації колишніх Румунських Політичних В'язнів депортованих до СССР; Кестутіс Міклас, литовський президент Балтійського Апелю до Об'єднаних Націй; Цинтія Гайлер президент Організації Американських Приятелів Тибету Інк.,; Малколм Дуґлас-Гемилтон, президент Комітету Американської Єдности.

На симпозіюмі були також присутні: Мирон Леськів від Федерації Національно с т е й стейту Ню Джерсі; д-р В. Душник, член Екзекутиви Українського Конґресово г о Комітету Америки; В. Коваль, голова президії Світової Ради СВУ; д-р І. Марченко, голова Головної Управи СВУ; д-р Савчак, заступник голови об'єднаного Комітету Українських Американських Організацій Ню Йорку (Відділ УККА); Мері Кондол від Консервативного Клюбу в Ню Йорку; Дженкінс від Комітету Перемоги у В'єтнамі й ін. Представник Жидівської Ліґи Оборони на симпозіюм не прибув. Не виключено, що спричинилися до цього жидівські політичні чинники чия тактика відносно СССР полягає в тому, щоб не в'язати себе з жадними проблемами поневолених Росією народів.

На адресу д-ра Валентини Калинник, президента АВПН надіслали прихильні листи конґресмен Джан Р а р і к (стейт Луїзіяна); Джан Фішер, президент Американської Ради Безпеки; проф. Лев Добрянський, президент Національного Комітету Поневолених Народів і президент Українського Конґресово г о Комітету Америки; сенатор Д. Ваклі (Стейт Ню Йорк); сенатор Марґарет Смит і ін.

До складу керівних органів Американської Ради Безпеки належать американські визначні вчені, промисловці, колишні амбасадори, також високої ранги військовики, між ними адмірали (6) і генерали (8).

Раді Безпеки підлягає Інститут Американської Стратеґії, до Ради Директорів якого також належить цілий ряд визначних особистостей ЗСА.

Після молитви, яку перевів о. д-р Рауль Комасанас та присяги на американський прапор, однохвилинною мовчанкою вшановано всіх тих, що впали жертвами комуно-московської тиранії. Офіційну частину відкрила д-р Валентина Калинник. Вона з'ясувала ціль зібрання. З промовою виступила Леді Малколм Дуґлас-Гамилтон, президент Комітету Американської Єдности.

Представники давно поневолених Росією народів, оперуючи статистичними даними переписів населення СССР, змалювали жахливу картину спаду не-російсь к и х народів, або взагалі зникнення деяких з них, як наприклад кількох національностей Півн. Кавказу чи Кримських татар, що їх російські колоніялісти винищили фізично, а їхні землі заселили росіянами чи іншими національностями. Шляхом фізичного винищування, депортування на Сибір та перемішування різних національностей, російські колоніялісти намагаються якнайшвидше зліквідувати національну проблему в СССР, „створивши" т.зв. „совєтський народ", але тому, що в парі з цим провадиться безоглядна русифікація не-російських народів, комуно-російські шовіністи плянують здійснити задум московських царів про „створення" „единого русского народа".

Статистичні дані про русифікацію не-російських народів говорять про систематичне звужування освіти рідною мовою, тотальну русифікацію вищих учбових закладів в т. зв. „національних республіках", постійне зменшування кількости й тиражу рідною мовою всіх видів видань. Найкраще це видно зі статистичних даних Білоруси й України, цих двох найбільших після РСФСР не-російських слов'янських „республік". Якщо порівня т и тиражі видань, що появляються в Україні і Білорусі рідними мовами до видань в цих республіках, що появляються в російській мові, не зважаючи на те, що сюди напливають російські друки з Росії, то виявляється, що рідною мовою продукція становить лише 20%, а російською мовою за кошти українського й білоруського народів московські шовіністи друкують 80% русифікаційної отрути!

Засилання росіян на землі не-російських народів відбувається під ширмою „допомоги спеціялістами". Таких „спеціялістів" уже заслано в Литву таку кількість, що вони вже становлять більшість населення цієї „республіки".

В урядових установах Литви, Латвії й Естонії, як і в слов'янських „республік а х" Україні й Білорусі нероздільно панує російська мова, не зважаючи на те, що балтійські народи російської мови взагалі не розуміють.

Сімнадцять доповідачів обвинувачували Москву в плянованому народовбивстві й русифікації не - російсь к и х народів в СССР. Репрезентанти країн-сателітів Москви говорили про комуністичний терор у їхніх країнах, як також подавали статистичні дані народовбивства й депортації на Сибір, що їх доконало Московське КҐБ й совєтська окупаційна влада в Румунії, Польщі, Болгарії, Мадярщині.

Представники американських організацій підкреслювали надзвичайну вагу співпраці в боротьбі з комуністичною загрозою й тиранією з організаціями поневолених Росією народів, які на власному досвіді знають, що то є „комунізм". Вони говорили про обов'язок всіх протикомуністичних сил об'єднатися, щоб спільними силами втримати ЗСА морально-стійкими й мілітарно непереможними.

Під час симпозіюму члени Спілки Визволення України розповсюднювали матеріяли про 40-ліття голодової змори в Україні у 1933 році, що її штучно створила Москва руками КП(б)У й „уряду" УССР.

В зв'язку з тим, що симпозіюм тривав від 3-ої години по полудні до 9-ої години вечора, мистецька програма була обмежена до виступу литовської танцювал ь н о ї групи; білоруська грала на скрипці.

Молоді Американці за Свободу й болгари мали свої стенди. Перші з літературою консервативного напрямку, а болгари з показом зразків народного мистецтва.

Український Відділ АВПН

Резолюції 25-их Загальних Зборів ТУІА

(3-го червня 1972 р. у Вашингтоні, Д.К.)

1. Загальні Збори Т-ва Українських Інженерів Америки вітають Первоієрархів Українських Церков та бажають успішного завершення їхніх замірів.

2. Збори вітають уряд ЗСА, центральні українськ і політичні установи в екзилі, та українські наукові, професійні й громадські організації у вільному світі.

3. Збори шлють привіт українському народові на рідних землях, зокрема українським інженерам і діячам української науки й культури, які в незвичайно важких обставинах ведуть боротьбу, щоб захистити українську духовість.

4. Збори засуджують посилений наступ совєтського режиму на українську культуру та репресування її керівних діячів і закликають членство ТУІА піддержувати відповідну протестаційну акцію.

5. Збори з сумом і пошаною згадують світлу пам'ять д-ра Степана Тимошенка, корифея світової технічної науки, засновника Української Академії Наук та почесного члена нашого Т-ва.

6. Збори стверджують, що хоч чисельний стан членства ТУІА зростає, все таки ще велика частина українських технічних сил в ЗСА остаються поза організаційни м и рамками Т-ва. Збори доручають Управі визначити посилені заходи для поліпшення цього стану.

7. Збори стверджують важливість слідкування і вивчення членами ТУІА розвитку техніки й економіки України. Збори висловлю ю т ь побажання, щоб науковці України теж мали змогу вільно обзнайомлюватися й користуватися досягненнями українських науковців поза межами України і культурними надбаннями цілого західнього світу.

8. Збори схвалюють зорганізування Управою ТУІА наукових конференцій та товариських з'їздів та рекомендують продовжувати цю діяльність.

9. Збори доручають Управі продовжувати публікацію „Вістей" — одинокого українського технічного журналу у вільному світі.

10 У наступному році ТУІА повинно відзначити 25-ліття нашого Т-ва ювілейним з'їздом та публікаціями, ми підсумували б досягне н н я наших членів та їхній вклад у розвиток американсь к о ї техніки і науки.

11. Збори одобрюють участь ТУІА в Конференції Українських Централь н и х Академічних Товариств.

12. Збори закликають членів ТУІА включатися у громадську працю української спільноти в ЗСА. Зокрема збори звертають увагу членства на важливість таких справ: старання за самоуправу і об'єднання українських церков, довершення Гарвардського Центру Українознавчих Студій, докінчення видання Енциклопедії Українознавства та скріплення й оздоровлення наших центральних громадських установ.

За Резолюційну Комісію:
Дмитро Кузик — голова;
члени: Олександер Білик, Роман Волчук, Володимир Медуха, Андрій Пащук.

ЗАКЛИК

До колишніх оо. катехитів, професорів і учениць дівочих шкіл УПТ у Львові

Місто Львів, перед другою світовою війною, було осідком різного типу українських середніх шкіл. Була там перша Українська Академічна Гімназія, т. зв. Головна і Філія, була дівоча клясична гімназія та вчительська дівоча Семінарія Сестер Василіянок, що були на правах державних шкіл, була Українська Купецька Гімназія й інші.

Щоб виховати нашу молодь, яка зрозуміла б і полюбила б українські національні ідеали і могла за них постояти, а зокрема для тих, які не могли користати з державних шкіл організовано приватні школи. До приватного шкільництва належали також школи Українськог о Педагогічного Т о в а риства, що його засновано 30 жовтня 1881 року, яке від 1926 року прийняло назву „Рідна Школа" й стало дуже популярне на Західніх Землях України. І саме до системи львівського шкільниц т в а слід додати ще учительську Дівочу Семінарію і Гуманістичну Дівочу Гімназію.

Продовж свого існування львівська Дівоча Семінарія і гімназія мали відомих педагогів і науковців та видали кадри молоді, яка сьогодні займає поважне місце в громадському, політичному, письменницькому, журналістичному й мистецькому світі.

Щоб мати перегляд усіх живучих ще отців катехитів, професорів і учениць львівської Семінарії і Гімназії „Рідної Школи", колишні учениці згаданих шкіл, не маючи можливости відбути свого З'їзду у рідному Львові, заплянували в скорому часі відбути його в ЗСА.

Ініціятивний Гурток учениць обох шкіл закликає всіх у вільному світі отців катехитів, професорів і товаришок своєї „Алма Матер" зголошуватися на подані адреси, щоб дати змогу зорганізувати таку зустріч на якій присутні згадали б юні роки, проведені в шкільних будинках УПТ „Рідна Школа" у Львові. Зголошуватись на адреси:

Mrs. J. Kytyk-Sawchak
5110 N. Marvine Street
Philadelphia, Pa. 19141
Tel. DA 4-5029

Mrs. I. Chomiak-Krawciw
2228 Mt. Vernon Street
Philadelphia, Pa. 19130
Tel. CE 6-7646

Mrs. C.Terlecka-Wojewidka
Engelwood Cliffs, N.J. 07632
171 Pershing Road
Tel. 201-568-0795

„Народне Мистецтво" в Гантері

Гантер, Н. Й. (І. Д.). — Дня 1 липня відкрили тут у новому стилевому будинку — „ґражда", біля церкви, вже другий раз виставку-крамницю „Народне Мистецтво" під керівництвом п. Іванни Савицької, з великим багатством виробів народного мистецтва й оригінальних виробів мистців: М. Черешньовського та Ярослави Ґеруляк. Звертають увагу й килими з Буковини, Гуцульщини, Бачки в Югославії, з Молдавії, кераміка з Гуцульщини, Закарпаття, Сяніччини, дерев'яні вироби з Гуцульщини, Ярославщини, писанки, ліжники, киптарі тощо. На окрему увагу заслуговують копії дерев'яного хреста італійського мистця з 14-го століття — Чімабуе, що висить в українській церкві св. Сергія й Вакха в Римі, ікони Богородиці маестра М. Черешньовського та кооп. „Базар" у Філядельфії, дерев'яні різьблені стояки до лямп роботи М. Черешньовського, пошевки на подущинки з різних околиць, зокрема з Греції, та багато різних дрібних мистецьких виробів і прикрас. Вже першого дня ця виставка - крамниця викликала велике зацікавлення не тільки між українськими, але й американськими літниками. Вона буде відкрита до кінця сезону.

ВИСТАВКА МОЛОДИХ МИСТЦІВ

Торонто. — У залях Інституту св. Володимира відбулася Виставка творів молодих образотворчих мистців, що закінчилася 4-го червня. Виставка справляла гарне враження свіжістю тематики і техніки. Виставляли твори: Каріна Кулик, Христя Новаківська, Юрій Шахраюк, Юрій Стиранка і Христина Велигорська - Сенів, авторка ілюстрацій до „Першої Читанки і Букваря", видання Шкільної Ради УККА в Ню Йорку, що має вийти з друку в кінці липня. Вона також пише поезії й прозу українською мовою, народилась у Торонті в 1950 р. Ю. Стиранка і Ю. Шахраюк працюють у ділянці скульптури.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ЧУБКО, довголітня членка Т-ва Запорізька Січ, Відд. 67 в Ансонії, Конн., померла 13-го травня 1972 р. на 76-ому році життя. Покійна народилася 28 серпня 1895 р. в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1922 р. Залишила у смутку брата Реймонда Ружила та племінницю Анну Шеврен. Похорон відбувся 16-го травня 1972 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Дерби, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Вол. Пеп'юк, секр

МИКОЛА ДАШКЕВИЧ, довголітній член Т-ва Український Народний Дім, Відд. 316 в Рочестері, Н.Й., помер 15 травня 1972 р. на 78-ому році життя. Покійний народився 1894 р. в Конюшках, пов. Рогатин в Україні, і став членом УНСоюзу в 1941 р. Залишив у смутку дружину Катерину і доньку в Україні. Похорон відбувся 18 травня 1972 р. на цвинтарі Голи Сепалкер в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МИХАЇЛ БІЛЕЦЬКИЙ, довголітній член Б-ва св. Василія Великого, Відд. 364 в Клівленді, Огайо, помер 22 травня 1972 р. Покійний народився в селі Двірці, пов. Жовква, Україна. Залишив у смутку сина Еміліяна, двох внуків, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 25 травня 1972 р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Парма, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Владика, секр.

ПЕТРО ЗЕЛІНСЬКИЙ, довголітній член Т-ва Запорозька Січ, Відд. 59 в Бриджпорт, Конн., помер 28 травня 1972 р. на 87-ому році життя. Покійний народився 1885 р. в селі Хмільно, пов. Броди, Україна, і став членом УНСоюзу в 1915 році. Залишив у смутку дружину Анну, сина Івана, три доньки, трьох зятів, одинадцять внуків та дев'ять правнуків. Похорон відбувся 28 травня 1972 р. на цвинтарі св. Івана в Стратфорді, Конн.

Вічна Йому Пам'ять!
Мих. Галькевич, секр.

ПАНТАЛЕЙ С Е М Е Н І В, довголітній член Т-ва М. Грушевського, Відд. 150 в Піттсфілді, Масс., помер 24 травня 1972 р. на 82-ому році життя. Покійний народився 1891 р. в Західній Україні, і став членом УНСоюзу в 1939 р. Залишив у смутку синів Петра й Івана та доньок Нелі й Марію. Похорон відбувся 26 травня 1972 р. на цвинтарі Сейнт Джордж в Піттсфілд, Масс.

Вічна Йому Пам'ять!
Ів. Тарнавський, секр.

ІВАН ПАНЧАК, довголітній член Т-ва Орлик, Відд. 27 в Нюарку, Н.Дж., помер 24-го травня 1972 р. на 73-ому році життя. Покійний народився 1899 р. у Львові, і став членом УНСоюзу в 1952 р. Залишив у смутку сестру Ольгу Теодору Крижановську з родиною.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

GEORGE PUDLIK, long-time member of the UNA Branch No. 106, Brotherhood of St. Nicholas in Chicago, Ill., died on December 29th, 1971 at the age of 78. He was born in 1894 in Western Ukraine and became a member of the UNA in 1934. He is survived by daughters Anne Kapadolus, Helen Carbonaro, Julia Pudlik and son Joseph. The family, friends and the UNA community attended the funeral of the deceased on December 31, 1971. Internment was in St. Nicholas Cemetery in Chicago, Ill.

Vichna Yomu Pamiat!
A. Iwaniuk, chairman,
UNA Br. 106

ЄВА ХОМИН, довголітня членка Українського Проґресивного Клюбу, Відд. 70 в Джерзі Ситі, Н.Дж., померла 27 лютого 1972 р. на 76-ому році життя. Покійна народилася в 1896 р. в Дрогобичі, Україна, і стала членкою УНСоюзу в 1932 р. Залишила у смутку сина Івана, доньку Марію та четверо внуків. Похорон відбувся на цвинтарі Св. Хреста в Норт Арлінґтоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
М. Жук, секр.

АННА ПІГУЛЯК зі СИВАКІВ, довголітня членка Т-ва Українська Січ, Відд. 39 в Сиракюзах, Н.Дж. померла 29 лютого 1972 р. на 67-ому році життя. Покійна народилася 1905 р. в Сиракюзах, Н.Й., і стала членкою УНСоюзу в 1960 р. Залишила у смутку чоловіка Івана, сина Ярослава, родину Сиваків та багато приятелів і знайомих. Похорон відбувся 3 березня 1972 р. на цвинтарі української католицької церкви св. Ів. Хрестителя в Сиракюзах, Н.Й.

Вічна Їй Пам'ять!
Управа

ІВАН КОРНАФЕЛЬ, довголітній член Т-ва Т. Шевченка, Відд. 335 в Гарвей, Ілл., помер 11 березня 1972 р. на 78-ому році життя. Покійний народився 27 вересня 1893 р. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1936 році. Залишив у смутку синів Андрія й Івана, мол., та доньок Сильвію, Филлис і Аліцію. Похорон відбувся 14 березня 1972 р. на цвинтарі Седар Парк в Калюмет Сіті, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
о. Евстахій Писар ,секр.

МАРІЯ ВОЛЬСЬКА, довголітня членка Т-ва Запорозька Січ, Відд. 245 в Трентоні, Н.Дж., померла 16-го березня 1972 р. на 81-ому році життя. Покійна народилася 1890 р. в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1925 р. Залишила у смутку трьох синів, три доньки та брата Василя Труха. Похоронена на цвинтарі в Трентоні, Н.Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
Мих. Мартиненко, секр.

ІВАН ДЕРЖИЛО, довголітній член Б-ва св. Йосафата, Відд. 217 в Рочестері, Н.Й., помер 3 квітня 1972 р. на 58-ому році життя. Покійний народився 1914 р. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1941 р. Залишив у смутку багато приятелів. Похорон відбувся 5 квітня 1972 р. на цвинтарі Голи Сепалкер в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

ГРИГОРІЙ ДІДЧЕНКО, довголітній член Тва „Культура", Вдд. 457 в Ню Йорку, помер 22 квітня 1972 р. на 76-ому році життя. Покійний народився 6 лютого 1896 р. в Україні, і став членом УНСоюзу в 1953 р. Залишив у смутку дружину Евгенію.

Вічна Йому Пам'ять!
Надія Литвиненко, секр.

МАРІЯ ГНАТІВ, довголітня членка Відділу ч. 63 у Форд Ситі, Па., померла 23 квітня 1972 р. на 88-ому році життя. Покійна народилася 1884 р. в Україні, і стала членкою УНСоюзу в 1909 р. Залишила у смутку синів Івана, Михайла, Йосипа, Миколу і Степана та двох доньок. Похорон відбувся 26 квітня 1972 р. на українському католицькому цвинтарі св. Марії у Форд Сіті, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Мих. Турко, секр.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ

СУБОТА, 15-го ЛИПНЯ 1972 р.:

ДЕТРОЙТ, Миш. — Місячні збори Б-ва св. о. Миколая, Відд. 175, о год. 7-ій веч. в приміщенні УНДому при вул. Мартин. На зборах буде роздача дивіденд. Проситься членів прийти на збори. — Іван Смерека, секретар.

НЮАРК - ІРВІНҐТОН, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 371, о год. 7:30 веч. в приміщенні УНДому в Ірвінґтоні. Буде роздача чеків дивіденди, як теж проситься вирівняти залеглі вкладки — Стефанія Стеців, голова; Леся Назарук, касир; Ю. Варанюк, фін. секр.

КЛИФТОН, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва Українська Січ, Відд. 182, о год. 1-ій по пол. в залі української православної церкви, 635-655 Broad St., Clifton, N.J. — Управа.

НЕДІЛЯ, 16-го ЛИПНЯ 1972 р.:

ПАТЕРСОН, Н.Дж. — Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, о год. 2:30 по полудні у Вінярського, 482 Main St. у Патерсоні. Просимо всіх на збори. — Іван Вурний, секр.

ЕЛІЗАБЕТ, Н.Дж. — Піврічні Збори Сестрицтва „Любов", Відд. 37, о год. 2-ій по пол. в УНДомі, 214-216 Fulton St. Просимо прийти на ці збори, буде піврічний звіт Управи, Контрольної Комісії та інші справи до полагодження. Присутні одержать дивідендові чеки. — Анна Гнатюк, секр.

РОЧЕСТЕР, Н.Й. — Піврічні Збори Б-ва св. Йосафата, Відд. 217, о год. 2-ій по пол. в Укр.-Амер. Клюбі при 292 Гадсон Евню. Проситься членів прибути на збори, заслухати про фінансовий стан Б-ва та рівночасно вибрати чеки дивіденди. — Рекорд. секретар.

НЮАРК, Н.Дж. — Місячне збирання вкладок в Т-ві М. Грушевського, Відд. 219, від 10 до 11 год. ранку в залі церкви 7th Day Adventist Church, Norman Rd. at Irvington Ave., Newark, N.J. Проситься довгуючих членів вирівняти вкладки. Будуть роздавані чеки дивіденди. — Марія Юров, секр.

Вступайте в члени УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 6778. Тарзан і Наомі вертаються до станиці

Генерал Їтс поспішився вислати транспортовий гелікоптер із запасами, за які я просив.

Ви два — гарні мужчини — він дасть тобі, чого будеш потребувати. Коли б я не була відкрила тебе, Тарзане, то тепер я була б — пані Їтс.

Хто це такий із Чулю? Виглядає, наче...,

Генерал Їтс, Тарзане! Тільки щось дуже важливе могло привезти його сюди!